

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Valja za celo leto..... \$8.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto..... 7.00
Za inostranstvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.
NO. 286. — ŠTEV. 286. NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 6, 1920. — PONDELJEK, 6. DECEMBRA, 1920. VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

ARGENTINA IZSTOPILA IZ LIGE NARODOV.

IZSTOPILA JE, KER NOČE LIGA PRIPUSTITI VSEH PROSTIH NARODOV. — DELEGATI SE NOČEJO VRNITI NA ZBOROVANJE, DOKLER SE NE SPREJME NJIH ZAITEV. — ZNACILEN PREDLOG KANADSKE DELEGACIJE.

Zeneva, Švica, 4. decembra. — Liga narodov je šla danes skozi zelo razburkano vodovje. Prvi razkol izza organizacije Lige je prišel, ko so se delegati iz Argentine, katerim načeljuje dr. Honorio Puyredon, argentinski minister za zunanje zadeve, umaknili s poveljstvom Lige. Puyredon je bil voditelj vseh špansko govorečih delegacij iz vseh delov sveta ter eden najbolj uplivnih članov Lige. Predsedniku zborovanja je poslal sporočilo, v katerem je rekel, da je nadaljna sodelovanja Argentine na zborovanjih brezpomembna, ker se je zavrnilo glavne predloge, katere je stavila Argentina.

Drugi razkol je prišel, ko je član kanadske delegacije, Charles Doherty, stavil predlog, naj se izloči člen X. iz dogovora, tikačjega Lige narodov. Ta predlog, ki nasprotuje direktno glavnim smotrom organizacije, je prišel kot velikansko presenečenje.

Senor Puyredon, načelnik argentinske delegacije, je rekel napram poročevalcu newyorškega lista Tribune, da je sklep njegove dežele konečen in da ne more nobena sila priversti argentinskih delegatov do tega, da bi se umaknili s svojega stališča.

Angleški delegati so seveda mnenja, da se zahteve argentinske delegacije naravnost nesprejemljive.

Delegati številnih držav soglašajo z Argentinci, da je namreč treba takoj razpravljati o amandmentih, tikačjoh se konstitucije Lige narodov.

Korak Argentine, velike republike Južne Amerike, ki uživa vse blagostanje kot ga je mogoče najti na svetu, ko je izstopila iz Lige narodov, ker ni hotela slednja sprejeti predlogov, stavljenih od argentinskih delegatov, je nad vse velpomemben.

Argentinski delegati so zahtevali, da se sprejme v Ligo narodov vse samostojne in suverene narode, s čemur naj bi takozvana Liga prenehala biti sorodje angleških in francoskih imperijalistov, — da ne govorimo v Italiji, ki je sploh tako neznatna, da ne pride pri tem niti v poštev, — temveč resničen instrument za vzdržanje mira in pravice na svetu.

Vsak razsodno in v ameriškem smislu misleči človek je moral biti od prvega pričetka prepričan, da Liga, kot je bila organizirana, ne more obstajati.

Organizirana je bila na temelju rasilja, na temelju roparske razdelitve sveta med narode, katerim se je posrečilo dobiti nadoblast s pomočjo ameriškega denarja ter ameriške krvi, ki je bila prelita na bojnih poljih Francije in drugih dežel.

Anglija, stara vlačuga in nesramnica, kateri se je posrečilo spraviti polovico sveta pod svoje robove, se je zvezala s Francijo, drugo megalomansko deželo, ki hoče, oduševljena vsled svoje takozvane zmage nad Nemčijo zaslužiti celo Evropo ter spraviti na kolena celo veliki ruski narod, ki se je konečno odpovedal nadvladi mednarodnega kapitalizma ter postal v resnici prost, čeprav bo njegova prostost v oči marsikateremu, ki je črpal preje iz suženjstva ruskega naroda svoje velikanske dobičke.

Zastopniki evropskih držav na zborovanju Lige narodov, čeprav mogoče iskreni v svojih naporih, da dovedejo do boljših odnosov med narodi ter opravijo neprestano oboroževanje, ki ne more dovesti do ničesar drugega kot nadaljne morije, so bili preslabi ter so molčali, dočim je imel le argentinski delegati toliko poguma, da je povedal odkrito svoje mnenje.

Zakrknani imperijalizem v obliki Lige narodov, ki hoče zagotoviti glavnim zavezniki državam njih rop, nagromaden tekem svetovne vojne, ni imponiral zastopnikom v resnici proste južno-ameriške republike.

Ko so videli, kako stoji stvar, so enostavno odstopili ter izjavili, da nočejo imeti nobenega opravka z organizacijo, koje cilji so tako prozorni kot je pajčevina in ki še studijo vsem, katerim je v resnici mar prostost, neodvisnost in sreča tudi najmanjšega človeškega rodu.

Argentina je pokazala smer, v kateri se bo gibal bodoči razvoj.

ZADREGE PAROBRODNEGA PROMETA.

Rotterdam, Holandska, 3. dec. Ker je industrija v centralni Evropi še vedno paralizirana, morajo skoro vsi parniki, ki vozijo blago skoro iz vseh delov sveta, vračati se prazni. Uvoz v pristanišče je znašal v prvih enajstih mesecih tekočega leta nič manj kot šest milijonov in pol ton. Od 144 parnikov, ki so odpluli pretekli teden od tukaj, jih je bilo 52 praznih. Amerikaneem ne gre pri tem nič slabše in nič boljše kot parobrodarjem ostalih narodov.

Rotterdam je sedaj vodilno pristanišče za ameriške parnike na evropskem kontinentu in vsled tega so se napelo vse sile, da se ustanovi tukaj ameriške agencije.

SOCIALIZACIJA TOVARN V ČEHO-SLOVAŠKI.

Praga, Češka, 5. decembra. — Čehoslovaška vlada bi se rada prepričala o uspehih socializacije tovarn in je s tem namenom socializirala celo občino Zlekon. Na tem teritoriju so industrije stekla, ki pripadajo državi, kakor tudi veliko število drugih industrijskih podjetij. Vse ta industrijska podjetja predajo so delavcem, ki jih bodo eksploatirali.

Te dni je preteklo tristo let, odkar so prišli takozvani pigrimi v Ameriko. Po celi Ameriki, posebno pa po novo-angleških državah, so se vršile velike slavnosti. Tudi Anglija je poslala svojo delegacijo, ki nam jo kaže slika. Na sliki od leve na desno: Rev. Canon Burrough, Mr. in Mrs. Harold Spencer, Rev. R. C. Gillie ter Rev. dr. A. Ramsay.

SENATOR HARDING BO DANES V KONRESU

Novoizvoljeni predsednik je dopel v Washington ter se bo vdeležil zborovanja.

Washington, D. C., 5. dec. — Novoizvoljeni predsednik Harding je dopel opolnoči sem ter se ta jutri udeležil kongresnega zborovanja. Tukaj se mudi tudi senator Hiram Johnson ter razen senatorja Penrose iz Pennsylvanije vsi drugi, ki so prispevali k izvolitvi republikanskega predsednika.

Harding je dopel iz Virginije. Priredili mu ne bodo nobenega oficijelnega sprejema.

Vsi se močno zanimajo za poslenico predsednika Wilsona. Mr. Mondell, voditelj večine v poslanski zbornici je izjavil:

— Na odbor bo videl predsednika jutri popoldne. Prepričan sem, da nihče drugi ne ve za vsebino Wilsonove poslanice kot Wilson sam. Časnikarski poročevalci so kar oblegali Belo hišo, pa so bili vsi na uljuden način odsovljeni.

ZVEZA MED ANGLIJO IN FRANCIJO.

Pariz, Francija, 5. decembra. — Znani francoski diplomat Andree Tardieu je rekel: Zveza med Anglijo in Francijo je potrebna, ne da se izvojuje novo vojno, pač pa vsled tega, da se bodo vojno preči.

CHURCHILL BO VLAŠAL IN DIJO KOT PODKRALJ.

Allahabad, Indija, 5. decembra. — Tukajšnje časopisje poroča, da bo imenovan Winston Spencer Churchill podkraljem Indije. Sedaj je vojni tajnik v angleškem kabinetu.

PAPEŽ POZIVLJA NA POMOČ

Rim, Italija, 3. decembra. — Vseh katoliških cerkvah sveta bo vzprijeto dne 26. decembra zbirke za potrebne otroke in dežela, katere je pahnila sveto na vojna v veliko nesrečo in pomanjkanje. Ta dan je bil določen od papeža Benedikta v posebni encikliki.

MNENJE SENATORJA LODGE-A O LIGI

Izjavil je, da se bo Liga kmalu serečila. — Konec je prišel preje kot so pričakovali.

Washington, D. C., 5. dec. — Veliko veselje je bilo opaziti danes med takozvanimi nespravljivi vizi napram mirovni pogodbi vspricho dejstva, da se je republiki Argentina opaknila s poveljstvom Lige narodov. Splošno se daje izraza naziranj, da je prišel poln preje kot se pričakovali najbolj goreči nasprotniki Lige.

Skupina senatorjev, ki so bili za rezervacije, kateri načeljuje senator Lodge iz Massachusetts, je bila zelo vradosečna vspricho dejstva, da so prišli tudi druge dežele sedaj do prepričanja, da je dogovor glede Lige narodov vsprej kot popoln in da je treba vzajnih izprememb, če se koe na pravi dogovor življenja zmožnim.

ARMENSKA SE JE IZJAVILA ZA SOVJETNO REPUBLIKO.

London, Anglija, 4. decembra. — Ruske sovjetne čete so zavzele v četrtak armensko glavno mesto Erivan. Danes poročajo iz Moskve, da je bila na Armenskem proglašena sovjetna vlada. Čete stare armenske vlade so bile danes na razpcelo novi vladi.

Carigrad, Turcija, 4. decembra. — Ruski boljševiki so prevzeli kontrolo nad Ineboli, pristaniščem ob Črnem morju v Mali Aziji. Turki so obstreljevali v Črnem morju dva angleška torpedna rušila.

ŠPANSKI RADIKALCI SO STRE LJALI NA DELAVCA.

Saragosa, Španija, 5. dec. — Španski sindikalisti so oddali več streliv na Innocencia Serdeno, Adolfa Gurjerez, ki sta oba španska uslužbenca. Oba sta bila zmrtno ranjena. Eneza izmed rapidaleev mestu je tekem dne eksplozivno več bomb.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da si ga potnik sam kupi, plašite najprvo za tozadevna pojasnila na znano in zanesljivo tvrdko

D'ANNUNZIO SE NOČE VKLONITI

Nadaljna pogajanja med ponorelim pesnikom in laško vlado. — D'Annunzijevo ultimatum.

Trst, 5. dec. — Danes zjutraj je dospela na Reko deputacija italijanskih državnih poslancev, ki je bila sprejeta pri d'Annunziu, kateremu je priporočila, naj se vda pogodbi, katere je bila sklenjena v Sveti Margeriti. Delegatje so bili sprejeti z velikimi ceremonijami, nakar se je akaj pričela konferenca.

Rečeno je, da bo d'Annunzio zaheval, da se pripozna "njegovu državo" in nadalje, da sme on imeti popolno kontrolo nad mestno blagajno.

Kolikor je dozda znano, ni italijanska vlada še ničesar odločno ukrenila v tem pogledu.

Signor Zoli, vnanji minister pri-smojenega pesnika, je objavil besedilo vojne napovedi, ki jo je poslal d'Annunzio italijanski vladi. Ta napoved slove:

"Prosim, da predložite pred italijansko vlado in pred italijanskega kralja vprašanje, deluje-li vlada sporazumno z ultimatom glavnega poveljnika kraljevih čet v Julijski Benečiji.

"V slučaju nezadovoljivega odgovora, vas prosim, da prosite italijansko vlado za potni list ter da ji istočasno naznanite, da ostoja med italijanske vlado ter med vlado kvamnekega otočja vojno stanje, ki se prične dne 2. decembra opolnoči."

Včeraj so praznovali na Reki praznik svete Barbare. Ob tej priliki je imel (ne — držal!) O. staveca d'Annunzio govor na legionarje. Sečel na nekem topu pred katedralo svetega Vita, je pesnik dejal:

"Legionarji! Mesto Reko smo zavzeli brez prelivanja krvi in držimo je brez prelivanja bratske krvi."

Nato je d'Annunzio ostró napadel italijansko glavno poveljstvo, o katerem je dejal, da bo znovano "od Boga".

ŽELJE ENTENTE GLEDE AVSTRIJSKE ARMADE.

Dunaj, Avstrija, 5. decembra. — Ententni armadni odbor je glede organizacije avstrijske ljudske obrambe sklenil, da naj se popolnoma demilitarizira in naj se organizira deloma kot pomožni organ pri elementarnih nesrečah in javnih delih, deloma pa kot pomožni organ policije pri vzdrževanju notranjega reda v državi.

VELIKANSKA VEČINA ZA KONŠTANTINA

LJUDSKO GLASOVANJE PO CELI GRŠKI SE JE IZTEKLO SOGLASNO Z NAČRTOM IN POPOLNOMA MIRNO. — BIVŠI KRALJ JE ČAKAL V LUZERNE IZIDA. — JUGOSLOVANI ZAHTEVAJO REVIZIJO POGODBE, SKLENJENE V SERVES.

Atene, Grško, 5. decembra. — Danes se je vršilo ljudsko glasovanje po celi Grški, če naj se vrne v deželo bivši kralj Konstantin ali ne. Velikanska večina glasov je bila oddana v prilog bivšega grškega kralja. Volitve so se vršile soglasno z načrtom in so bile povsem mirne.

Atene, Grško, 5. decembra. — Danes so se izvanredno mirno vršile volitve glede povratka grškega kralja. Konstantin je dobil ogromno večino.

Luzerne, Švica, 5. decembra. — Bivši kralj Konstantin in njegovi prijatelji so prepričani, da je bilo veliko glasov oddanih v njegovo prid. Kot znano so zavezniki odločno proti njemu. Če bo ta zavezniki odpor še dolgo časa trajal, bo Konstantin sicer šel v Atene, toda takoj prvi dan bo odstopil z ozirom na dobrobit svoje dežele.

Bivši zunanji minister Streit, Konstantinov glavni svetovalec, pravi, da tega ne bo treba.

Prvih poročil o ljudskem glasovanju ne pričakujejo tukaj pred ponedeljkom.

Konstantinovi prijatelji so si svesti, da bo on zmagal na celi črti. Kralj ni čisto nič v skrbih glede stališča zaveznikov. Niti časnikarska poročila, da bodo Francija, Anglija in Italija odpovedale Grški vsako finančno pomoč, ga nič ne razburja.

Njegov zaupnik Streit ni sicer o tem ničesar izjavil, toda ljudje, ki so v njegovi neposredni bližini, so sledečega naziranj: Če hočejo zavezniki Grški denarno pomagati, bo še zanaprej ostala grška armada v Mali Aziji, drugače pa ne. V tem slučaju bi morali zavezniki poslati svojo posebno armadno v Malo Azijo.

Atene, Grško, 4. decembra. — Tukajšnji jugoslovanski poslanik je izročil danes grški vlani noto, v kateri pravi, da je treba pogodbo, sklenjeno med zavezniki in Turčijo v Sevres, revidirati v slučaju, da bi se vrnil kralj Konstantin na grški prestol.

Kabinet se je dolgo časa posvetoval o finančnem stališču Grške. Samo vzdrževanje armade stane na štiri milijone drahen na dan. Te izdatke je pokrivala dosedaj medzavezniška finančna komisija.

V Solunu je prišlo do spopada med grškimi in francoskimi vojniki. Trije možje so bili ranjeni. V Smirni so se spopadli civilisti z vojniki.

Povod spopadu je dalo petje Venizelosove himne. Neki polk, pristojen na Kreto, je bil razorožen.

Po cestah v Atenah so danes igrala godbe Konstantinovo ko-račnico. Na tisoče vojakov se je zabavalo po raznih gostilnah, dočim so se vršila po dvoranah in drugih prostorih javna zborovanja.

Pariz, Francija, 5. decembra. — Danes se je vrnil sem ministrski predsednik Leygues. Rekel je, da je bil s konferenco, ki se je vršila med njim, italijanskim zunanjim ministrom Sforzo in angleškim predsednikom, popolnoma zadovoljen.

Francozi hočejo, naj bi postal grški kralj vojvoda iz Špante najstarejši sin bivšega kralja Konstantina.

SENATOR JAMES A REED JE KOSPODARSKA KONFERENCA V VRATISLAVI

Washington, D. C., 5. dec. — Pred New Willard Hotelem se je vrtil avtomobil, v katerem se je vrtil senator James A. Reed iz Missouri v voz počestue železnice. Senator je komaj ušel smrti. Njegova žara je precej poškodovana.

SPOR MED RUDARJI IN DELODAJALCI

Pariz, Francija, 4. decembra. — Konflikt med rudarji in delodajalci je dosegel novo točko. Odposlanci rudarjev, ki so bili povabljeni na razgovor z lastniki rudnikov se vabilu niso odzvali.

Promislište dobro, komu hosto vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnjo listka.

Sedaj živimo v času negotovosti in slaraba, vsak skoda počasi hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavi v denarnem prometu nepričakovane nprške starih izkušenim in premočnim tvrdkam; kako bo pa malim nezkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje pametnejše obljube, je veliko vprašanje.

Nale denarne posiljavitve so sadnji čas po novi šved in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za posiljavitve jugoslovanskih kron po sledočih cenah:

300 kron	\$2.85	1,000 kron	\$9.00
400 kron	\$3.80	5,000 kron	\$44.50
500 kron	\$4.70	10,000 kron	\$88.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospje v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdilo Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Sepasta Stina.

Švedska vaška povest. — Spisal Avgust Bondeson.

(Konec.)

Lena pa je ležala bolna in blede v postelji in vedno slabše ji je bilo. Stina seveda ni imela bolnih hrane zanjo. Šla je in zaklala, kakor tudi ji je bilo hudo, eno kokoš iz kuhinje, da bi jo dala za bolnico. Toda Lena je imela smrt v telesu in proti smrti ne pomaga niti kurja juha, niti kaj drugega, pa naj bo še tako dobro. Četrtega dne zjutraj je bilo z Leno pri kraju.

Očena je morala prevzeti seveda pogrebne stroške. Toda če bi ne bilo Sepaste Stine, ne bi bilo nič posebnega iz tega. Stora je, kar je mogla, da je spravila Leno v grob, kakor se spodobi. Svojo najboljšo rjuho je dala za mrtvaški prt, splenja je venec iz borovničevega listja, da ga položi na krsto, natrgala brinjevih vejic in jih potresla doma in pri grobu. In pripravila je za pogrebe tudi malo prigrizka, sira in kruha ter žganja, tako da na pogrebu ni mogel nihče nič pregovarjati.

Sedaj Sepasti Stini ni bilo treba več tožiti, da je sama. Mala Lizabeta je bila priden otrok — greh bi bilo reči kaj drugega, ampak lepo jo je bilo treba negovati, sicer je kričala. In Bog obvaruj — da bi jo slišala Stina kričati, tega ni mogla za nič na svetu. Pa naj bi vse drugo slo, kakor bi hotelo. Kajti vsak dan je bila bolj zaljubljena v malo stvarico. Bilo ji je, kot da je njen lastni otrok, odkar je bila mati mrtva. Sam naš Bog Oče ji je poslal malega črvička v naročje. In zato bo gotovo tudi skrbel zanjo in za otroka. Kakor tudi je bilo sicer slabo, pa ni imela časa, da bi si kaj priskrbel s svojimi rokami, razun v tistih malih presledkih, ko je Elizabeta spala. In Stina je morala vendar sedeti in jo zibati, kajti da je ne bi zibaje usavala, tega Stina ni mogla prenesti. In skledica za juho je morala biti tudi vedno v redu, kajti kakor hitro je odprla Elizabeta oči, je dobila mlečno juho in mali žolček je moral biti vedno poln. — Pozneje je res dobila podpore za dekletce od občine, toda ta daleko ni zadostovala.

Tako so tekla leta. In nikdar ni bilo slišati, da bi v higanski koči vpele lakote. Seveda so gospodinjice z bližnjih kmetij tudi vedno priskočile na pomoč, kajti Stina jim je rada pomagala pri krpanju in če je bilo še kaj takega dela. In s časom so se tudi vse zavzele, da bodo dobre ž njó, kajti njsile so vendar, da je lepo od nje, da se tako materinsko briga za malo sirota. Kakor da bi Stina mogla ravnati drugače! Moj Bog, saj je bila tako zaljubljena v dekletce, da ni govorila o ničemer drugem kot le o Lizabeti in Lizabeti.

Tako je mala Lizabeta zrastle. In Sepasta Stina si ni dala miru, dokler ni dala dekletce učiti vsega, česar se je mogla naučiti. Dala jo je v šolo, da se je naučila šivati in kvačkati in krpati. In dekletce je bilo tako vladno, prijazno in lepo, da jo je bilo veseli pogledati.

Ko je bila Lizabeta birmanka, jo je hotela dati Stina v službo. Seveda ji je bilo hudo dati otroka od sebe, toda to vendar ni bilo mogoče, da bi sedela doma in gledala v strop. In zato je stopila Stina k pastirjevi gospe ter jo prosila za svet. Pastorjeva gospa je imela dekletce rada, šla je in pisala svoji hčeri, ki se je bila mokižila, če bi hotela vzeti Lizabeto k sebi. Seveda je bilo to trgovčevi gospe prav, kajti potrebovala je ravno tako mlado dekletce in pisala, naj Lizabeta čim prej pride dol. Tedaj pa se je začela Stina kesati. Tako strašno daleč je bilo v mesto, celih dvanajst milj, tako da se misliti ni bilo, da bi se kdaj videla svojo Lizabeto. Toda nase ni smela misliti — če se je dekletce pretolče v življenju do česa, pa bi pretrpela ona rada vse.

In tako je opravila Sepasta Stina svojo Lizabeto in jo spremlila do Halmstada, kjer bi se morala Lizabeta vkrcati na ladjo. Ah, kako prazno je bilo zdaj v Stinini izbi! Stina je bilo hudo, da ni vedela, kaj bi počela. Zlaj zopet ni imela drugega kot svojo mačko in kokoši. Preskrbela si je jajca za valenje in dobila piščance, s katerimi je imela zopet posla in skrbi, in tako je minilo pole-

tje. Tupatam je dobila od svoje Lizabete pismo in pravim vama, da je bila Stina vsakokrat tako vesela, da je hodila najmanj teden dni po kmetijah naokoli ter prosila ljudi, da so ji pismo zopet in zopet brali.

Ko se je pa bližala pozna jesen, je prišlo tisto žalostno poročilo. Nikdar ne pozabim tistega dne. Služila sem takrat na Larsovi kmetiji. Sedeli sva v hiši in grebenali volno, mati Ana Stina in jaz. Naenkrat se odpro vrata na stečaj in soter plane Sepasta Stina s tako silo, kot da ji gre za življenje ali da je ogenj v hiši. Jokala se ni, ampak obraz ji je bil kot zmurnjen, čelo nagubano, čelo in oči motne in tope. Misliha sem, da je znorela in postalo me je strah.

Tedaj je dala materi Ani Stini neko pismo in rekla: "Berite, berite, za božjo voljo! Pri Nernu so me nalagali! Lizabeta ni bolna! Berite!"

"Berite ti, Nila! Pisanega ne znam brati", je rekla mati Ana Stina.

Vzela sem pismo in brala glasno in se dandanes vem za vsako besedo, ki je bila napisana:

Helsingborg, 6. nov.

Ljuba mati — ostanite zdravi! To je moja največja želja — ne smete se prestrašiti, toda ne smem več zavlačevati in Vam pisati, da sem tako bolna, tako bolna. Imam bolezen, ki se je v tem življenju, mislim, ne izbeim nikdar, in doktor pravi tudi tako. Ne prestrašite se, ljuba mati, ampak prosite Boga za me, da bi se še enkrat videli na tem svetu. Iskrena hvala Vam, ljuba mati, da ste bili vedno tako dobri z menoj! Ah, da bi Vas mogla samo še enkrat videti v tem življenju! Ne morem naprej.

Lizabeta Andersdotter.

"Moj Bog! Ubogo dekle!" je rekla mati Ana Stina.

Tedaj je Sepasta Stina zaplakala. Vrgla se je na klop in kričala. Potem je naenkrat vstala.

"Tako grem tja! — Ah, da bi le, da bi le prišla tja, dokler je še živa!" je jokala.

Skusali sva jo tolažiti, toda bilo je nemogoče. Ni našla uthe, dokler ni bila na poti. Komaj si je še utegnila obleči praznično obleko.

Tako je šla. Toda dolga pot je do mesta in zlasti še za pohabljenega človeka. In popotnice tudi ni imela, pa saj je ni rabila, ni mislila na jed in stredo, dokler ni bila tako trudna, da ni mogla naprej, ali dokler ni prišla noč, tako da ni videla več poti pred seboj. Tedaj je šla v bližnjo hišo in našla je usmiljenih ljudi, ki so ji dali jesti in piti ter malo slane za ležišče. Toda dolgo je ni vzdržalo tam. Komaj se je malo zdanilo, je bila že zopet na poti. In tako je šlo naprej dan za dnem in šele petega dne je prišla v mesto Helsingborg.

Tedaj je bilo pa s Sepasto Stino že skoro pri koncu. Ko je dolgo izpraševala po hiši, kjer je služila Lizabeta, je že komaj govorila. Bilo ji je kakor zadrženo, ko je hotela vprašati, kako gre njeni Lizabeti in čutila je, da prihaja prepozno. In ko ji je gospa rekla, da je Lizabeta prejšnji večer umrla, se je zgrudila Stina kot mrtva na tla.

Preteklo je precej časa, predno so jo spravili k sebi. In začela je čudno govoriti. Klicala je venomer Lizabeto. Lizabeto da mora videti. Da jo skrivajo pred njo, da se ji samo lažejo — da njena Lizabeta ni mrtva, da je Lizabeta najboljša dekle, kar jih je, da ne more umreti!

Preteklo je zopet precej časa. In v takem stanju je ležala tam in govorila zmožane stvari ter klicala cele dneve svojo Lizabeto. Slednjič se ji je razum zopet povrnil: sedaj je vedela, da nima več Lizabete.

Tedaj je hotela zopet domov v svojo kočico in tam umreti. Sedaj ni imela za nikogar več živeti. In ko je bila slednjič pri moči, da se je mogla ganiti, jo je spravil Lizabetin gospodar s postjo domov. In vse, kar je zapustila Lizabeta, in še mnogo več, so dali ž njo, kajti bili so dobri ljudje.

Ko je prišla tedaj Stina domov v svojo kočico, je bila kakor izpremenjena. Ni se hotela brigati za nič. Obleka ji je naravnost padala s telesa, ni se niti preoblačila. Komaj da je tupatam kaj zavila in nikdar si ni pripravila nobene jedi. Da se je niso usmili dobri ljudje in ji prinašali jesti, bi bila lakote umrla. Žalostno in mrzlo je bilo v hiši. Pometala ni ni če je zakurila, se ni brigala za ogenj. Komaj da je vrgla v ogenj ogorela polena, ki so padala na tla. Kokoši so v drvarnici krepile lakote in zmurnile, in mačka se je vlačila okrog kot kosmat okostnjak. Z nikomur ni hotela govoriti, komaj da je odgovorila, če jo je kdo kaj vprašal. Samo vzdihovala je in si želela smrti. Po noči so slišali ljudje, ki so hodili mimo, kako je venomer klicala in vabila svojo Lizabeto. Da ni bilo vse v redu pri njej, je videl vsak, in bilo vedno huje in huje. In slednjič so se vaščani zbal, da si ne bi vzela življenja ali zapalila hiše.

Poskusili so pregovoriti Kristoferja, naj jo vzame k sebi. Saj to vendar ni bila taka reč, saj je bil edini brat in je bil dobil posestvo in vse. Toda Kristofer tega ni hotel. Da ima dovolj opravka s svojimi ljudmi, je dejal, da noče imeti v hiši še norega človeka, da naj pač občina skrbi zanjo.

Tako je prišlo do licitacije pri Sepasti Stini. In konjederer Nils je bil edini, ki jo je mislil vzeti. Sto tolarjev naj bi bil dobil letno za njeno preskrbo.

To je bil prizor, ko je prišel konjederer s konjem in vozom po Stino.

"Pojdi sedaj z menoj", je rekel Nils.

Tedaj ga je Stina šele debelo pogledala.

"A tako, kožo hočeš odreti z mene", je rekla potem. "Samo zakolji me prej! Rada umrem. Udari! Kolji!" je kričala in si strgala srčajo na dvojce, da so se pokazale gole grudi.

"Ne, tega se mi res ne ljubi, odreti ti kožo ali te zaklati", je rekel konjederer. "Toda sedaj pojdi z menoj domov."

"Kaj, s teboj naj grem?" je kričala in mu kazala pesti. "Ne, ne, ti, od tu ne grem, da veš! Koča je moja in na tem mestu hočem umreti, ravno tu, kajti tu je stala Lizabetina zibel. Nikdar ne grem od tu!" je kričala kar je mogla.

"Nikar ne upij! Moraš!" je dejal konjederer Nils in jo hotel prijeti.

Tedaj bi bile morale videti Sepasto Stino. Kot divja mačka je planila nanj in se zagrebala z nohti v njegov obraz, da se je popecila kri. Nato se je vrgla na tla ter vpila:

"Tu hočem umreti! Tu hočem umreti! Lizabeta, pomagaj mi!"

Tedaj je vzel Nils nekega fanta na pomoč in zvezala sta Stino in jo posadila na voz in konjederer se je odpeljal ž njo. Toda celo pot je kričala po Lizabeti in klicala ter bila čisto vsa iz sebe. In ko so prišli domov, jo je moral konjederer privepati z železno verigo na posteljo.

Tedaj je bilo z njenim razumom čisto pri koncu. Hotela ni niti jesti, niti piti. Samo vpila je in rovela ter klicala svojo Lizabeto in trgala verigo, da je rožljalo.

Kakor hitro je bila Stina s poti, so njeno kočico prodali in izpraznili, tako da je vsega ostalo le še golo silo zidovje. Toda mačka se je vlačila po zemlji okoli in se skrivala sestrada in bedna. Kakor je bila, v mrzlem pečinem kotu.

Pri konjedererjevih so morali noč in dan stražiti Stino. Tedaj pa je ponoči nekoč konjedererova žena Ivana Peternila pri straži zaspala. In ko se je zjutraj zbudila, ni bilo Sepaste Stine več v postelji. Izpuliha je bila iz postelje železni vijak in ušla z verigo na nogah.

Ivana Peternila je takoj poklicala konjederera. In tedaj je nastal hrušč, kajti prevzela sta pač dolžnost, da bosta stražila nora Stino in sta bila dobro plačana za to. Konjederer Nils je režal kot pes na verigi, se oblačil in vlekel pri tem ženo za lase. Potem sta odšla.

Da, tu so bile sledi v visokem snegu in sled je vodila do Krepinga. Šla sta za njo in prišla slednjič do mesta, kjer je stala nekoč Stinina kočica. Na zasneženem ognjišču je ležala Sepasta Stina, trda in mrzla. Tesno pri njej je ležala mačka in predla.

Francosko - angleški spor

vsled angleške popustljivosti pri ugodnostih mirovne pogodbe.

Francosko časopisje tolmači v daljših člankih sklep angleške vlade, s katerim se odreda pravica, ki se tičejo nje na podlagi člena 18. versailleške mirovne pogodbe in ki vsebuje gospodarsko-financiarno odredbo proti nemškemu podaništvu v primeru, da bi Nemčija nalašle ne hotela izpolniti svojih obveznosti. Zlasti se očita angleški vladi, da je to sklenila, ne da bi obvestila prej francosko vlado, da si je bilo medtem med Parizom in Londonom določeno po incidentu, ki ga je povzročila francoska vlada s tem, da je zasedla Frankfurt, da v bodoče nobena zavezuška država ne bo podvzela nobene večje akcije, ne da bi obvestila ostalih. Ta sklep angleške vlade ima namen ustvariti podlago razvoju nemško-angleški trgovini, ki bi olajšala Nemčiji izpolnitev njenih finančnih obveznosti. Sklep Anglije bi se moral izvršiti samo s pritrdivitvijo zaveznikov, ker je v nasprotju primeru nasproten obveznostim, ki jih je prevzela angleška vlada. Razen tega dovaja Anglijo v privilegirani položaj napram Nemčiji. Z ozirom na to bodo Nemci od sedaj naprej svobodno deponirali svoj denar v angleške banke ter transportirali svoje blago z angleškimi ladjami, ne da bi se jim bilo treba bati, da bi jim ga Anglija konfiscirala v slučaju, da bi Nemčija ne izpolnila svojih obveznosti. Po izjavi Chamberlaina se je pomirilo nekoliko razburjenje v francoskem časopisju. Izjavil je, da ima sklep angleške vlade samo namen, oprostiti sekvostrov gotovih tekočih računov po bankah, kakor tudi nemškega blaga, in da se Anglija nikakor ne odreda najstrožjemu izvajanju pravice in določbam versailleške pogodbe.

Tovarne za les.

Tovarne za izdelovanje lesov, ki se nahajajo na ozemlju čehoslovaške republike in ki zalagajo celi Balkan in bližnji Orient s tem produktom, izkazuje dividend 56 čehoslovaških kron. Dividenda minullega leta je znašala 48 avstrijskih kron.

Trgovska pogajanja med Čehoslovaško in Rumunsko.

V pogajanjih med Čehoslovaško in ravnateljstvom rumunskih železnic radi prevoza blaga se je dosegel sporazum. Po tem sporazumu bo dobavljala Čehoslovaška po Donavi sladkor, za kompenzacijo pa dobila žito. Rumunska mora dati za prevoz žita na razpolago tudi 15 lokomotiv.

Komunistična visoka šola.

V Moskvi otvorijo tega meseca (decembra) komunistično visoko šolo. Glede sprejema dijakov pravi 1. točka pravil: Vsak delavec, ki zna čitati in pisati, brez razlike spola, mora postati po 18. letu starosti dijak komunistične univerze. Osebe z višjo izobrazbo se ne sprejemajo.

Najnovejša ženska moda.

Londonske dame so sprejele z velikim veseljem prvo modno novost visokih in zavrtnih ovrat-

Ivana Peternila je pokimala z glavo.

"Moj Bog, žalostno, žalostno!" Konjederer je pa zagrabil mačko za zadnje noge, udaril ž njo ob ognjiščni rob, da je zahrustalo, in vrgel nato mreno daleč v sneg.

"Sedaj tudi ti nimaš za nikogar več živeti", je menil konjederer Nils.

Stemnilo se je bilo v sobi, ko je teta Nila pripovedovala življenjsko povest Sepaste Stine. Nato je stopila h kaminu in prižgala brinjevo dračje, da je zaplapolal ogenj.

Obe deklici, ki sta se bili stisnili na klopi tesno druga k drugi in se bili prijelji za roke, sta sedeli še vedno tiho.

Slednjič je rekla Tilda: "Uboga, uboga Stina!"

"Ne, ni uboga", je rekla teta Nila svedčano. "Sedaj je srečna. Kajti kakor gotovo je Bog, ki je pravičen in vidi v dno srea, tako gotovo sedi sedaj Sepasta Stina v nebesih poleg svoje male Lizabete."

nikov. Ta moda ugaja posebno damam, ki niso več mlade, in onim, ki nimajo lepega vratu, kajti dekolte ne trpi nikakega kompromisa. Tako imajo tudi damske suknje visoke ovratnike, navadno iz krzna. Samo večerne toalete imajo še dosti znaten dekolte.

OGLASI NAJ SE

GREGOR KASTIVNIK. Pri nas ima pismo od svojega nečaka Jazneza Pistotnika.

Upravištvo - Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (4-6-12)

Kje je ŠTEFAN MASTANŠEK? Rad bi izvedel za njegov naslov jaz John Gross, P. O. Box 55, Bear Creek, Mont. (4-6-12)

Rada bi izvedela za svoja strniča FRANKA NOVAK in ROZINO UČIČ. Doma sta iz Podlipa pri Podgradu. Prosim, da se mi oglasita, za kar vama bom hvaležna. — Frances Novak, Box 104, Mayburg, Forest Co., Pa. (4-6-12)

Kje se nahaja JOŽE PUC? Doma je iz vasi Predjama. Za njega imam tukaj pismo iz starega kraja. Oglasi naj se na naslov: Matevž Hrbar, Camp 14, Slaty Fork, W. Va. (4-6-12)

Iščem FRANCISKO SOJAR in nje brata Rev. ANTONA. Doma sta iz Šiške pri Ljubljani, podomače Mežnarjeva. Kakor mi znano, sta bivala nekje v Chicagi, Ill. Prosim ju, da se mi javita, ker njima imam poročati važne stvari od njiju sorodnikov iz stare domovine. — Rosie Accetto, 13602 Aspinwall Avenue, Cleveland, Ohio. (6-8-12)

Rad bi izvedel za naslov mojega brata JOSIPA SLOSAR in vsaka GASPERA FRAL. Brat je doma iz Nove Kračine, svak pa iz Jelšan na Primorskem. Jaz sem prišel pred kratkem iz starega kraja in imam poročati njima več novic. Če kdo ve za nju, naj mi blagovoli naznaniti naslov, ali naj se pa sama oglasi. — John Slosar, Morgan Mine, Riversville, W. Va. (6-9-12)

NAZNANILO IN VABILO.

Baggaley, Pa.

Naznanjam članstvu društva Večernica št. 13 SDFZ v Baggaley, da se bo vršila glavna letna seja dne 12. decembra ob 1. uri popoldne. Na dnevnem redu bodo poleg drugih točk tudi volitve društvenega odbora za leto 1921. Kdor se te seje ne vdeleži, bo kaznovan v smislu društvenih sklepov.

S sobratiskim pozdravom Jakob Povše, tajnik.

NAZNANILO IN VABILO.

Conemaugh, Pa.

Tem potom naznanjam članom društva Delavec št. 59 S. S. P. Z. v Conemaugh, da se bo vršila letna seja dne 12. decembra. Na tej seji se bo volil odbor za leto 1921 in na dnevnem redu imamo še več važnih točk za rešiti. Kateri izmed članov se ne vdeleži omenjene seje, se bo postopalo z njim po sklepu seje dne 14. novembra. Izvzeti so le bolniki in nad 5 milj oddaljeni člani. Bratje, vpoševajte zgoraj omenjeno, da ne bo potem kakšne nepravilike.

S pozdravom Odbor. (6-7-12)

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta, dopisi iz slovenskih nasebin novice iz starega kraja, članki politični, gospodarski, izvirna poročila iz starega kraja, črtice, povesti, roman, šaljivo satirična kolona Peter Zgaga vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto	-	-	-	\$6.00
za pol leta	-	-	-	\$3.00
za mesto New York za vse leto	-	-	-	\$7.00

Najmodernejša vrejena TISKARNA

Vabila, okrožnice, plakati, koverte, pisemski papir itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street.

New York City.

KRALJICA SVETA.

Roman. — Spisal Karl Figborg.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

39

(Nadaljevanje.)

Dvainsdeseto poglavje.

Za gorami, na istočnem bregu Rena, je vzhajalo solnce ter metalo svoje rmenne pramene na reko, ki je tekla globoko spodaj.

Pri oknu svoje spalne sobe je stala Maud ter se ozirala v daljavo.

— Allan, — je zašepetala in zdelo se ji je, da jo njen daljni ljubček čuje. — Allan, tvoja velika ura je tukaj. Bodi oborožen proti vsem, ti najboljši med ljudmi...

— S stroji so divjali drug proti drugemu, ti morilec v masah in s stroji so trgali uboga bitja na kosce... Sedaj pa stoji tam stroj proti vojni.

— Ti in jaz, Allan, hočeva iti naprej, pred tem novim rodom. Kraljica sveta, — si mi nekoč rekel smehljaje. V ljubezni hočem vihteti svoje žezlo in na moji zastavi bo zapisana beseda: — Oproščenje.

Maud je razprostrla roki.

— Že doraščajo, moji dečki, voditelji bodočega rodu. Ko bodo nama omahnile roke v smrti, bodo prevzeli oni vodstvo ter povedli človeštvo v nebesa miru.

Maud je zaprla oči.

Naenkrat pa se je stresla, kot da je neki nepoznan strah prišel v njeno srce.

Ure so potekale počasi in Maud se je brez cilja potikala po samotnih dvoranah. Ves njen mir in vsa njena samozavest sta izginila.

Konečno ni mogla Maud še nadalje prestajati. Gori na stolpu je vendar oho, s katerim lahko čuje vse.

Ona mora čuti.

V stolpu gradu si je dala v zadnjem času postaviti brezlično brzojavno postajo, ne da bi Allan vedel za to, kajti bala se je, da se ji bo smejal raditega. Hotela je imeti poročila iz prve roke, ko bi prišla odločilna ura.

V mali sobici na vrhu stolpa je sedel od prejšnjega dne naprej neki mlad telegrafist.

— Dobro jutro, gospod Miller, — je rekla Maud prijazno.

Mladi mož je skočil pokone, ko jo je zapazil.

— Še nikakih poročil iz Pariza?

— Dosti, a nikakih posebno važnih. Gospod Stanley je bil večeraj toliko in toliko pri svojem stroju. Maloštevilne sedenice, ki so bili še napredaj, so kupovali ljudje za tisoče frankov. Poročevalci iz celega sveta so si izbrusili pete, da vidijo Stanleja. On pa ni sprejel niti enega. Posebnega se ni pripetilo nič.

— Trenutek prosim, — je rekel telegrafist, da poslušam.

— Preseljevanje naroda na Marsovo polje se je pričelo, — je hitro prestavljaj znamenja. — Korden čet je postavljen krog velike lope. V lopi so ljudje neumorno na delu. Oba inženirja gospoda Stanleja sta zapustila lopo ter se odpeljala v mesto. Pred hotelom, v katerem stanuje Stanley, se je zbrala velika množica, da vidi slavnega iznajditelja pri odhodu. Avtomobil z inženirjem je dospel pred hotel. Inženirja gresta noter. Očividno gre za zadnja navodila pred velikim trenutkom. Pooblaščenec Anglije, baron Murphy, se je pripeljal pred hotel z avtomobilom. Njegova legitimacija mu prekrbni vstop. Hoče govoriti s Stanlejem. Govorica pravi, da je angleška vlad pripravljena plačati za stroj nič manj kot eno milijardo.

Aparat je prenehal.

Maud se je stresla kot zadeta od električnega udara.

— Kako se je glasilo ime?

— Murphy, če se ne motim, — je rekel mladi mož pri stroju.

— Baron Murhy.

Maud je postala blede kot smrt, se pričela opotekati ter iskala opore. Mladi mož je skočil na noge ter jo ujel.

— Nič ni, — je mrmrala ona. — Prav nič nisem spala... Tudi sem zelo razburjena, — je dostavila.

Stroj je zopet pričel delati.

Maud je sedela na stolu, katerega pji je ponudil telegrafist. Cela tropa strašnih spominov je planila nanjo, trgala njeno srce, ki je hotelo počiti.

Zdela se ji je, da je zopet mala Maud Gregard, brez doma in prijateljev. Zdela se ji je kot da ne ležijo leta sreče med sedanjim in onim časom in vse to le vspricho imenovanja imena onega zločestega človeka.

Murphy!

Torej je še vedno živel, ta fantastični vzporeditelj političnih zločinov?

Naenkrat pa se je lotil Maud velikanski strah.

— Kaj hoče ta človek od Allana?

Kjer je Murphy tam preti vedno nesreča,

— Allan!

Skoro bi naglas zakričala v svojem brezmejnem strahu. Telegrafist pa je že pričel prevajati.

— Inženir Allan Stanley je zapustil hotel. Stopil je v čakajoči avtomobil in se odpeljal.

— In baron — je rekla Maud, — ali je zapustil baron hotel z Allanom?

— O tem se ne poroča ničesar.

— Naprej, naprej! — je rekla nestrpno.

Neumorno je pripovedoval aparat povest. Maud je sedela z zaprtimi očmi, nepremična in nema, kajti vedela je instinktivno, da jo bodo naslednje minute napravile za najbolj srečno ali najbolj nesrečno bitje na tem svetu. Čeprav se je na vse pretege branila, se vendar ni mogla iznebiti misli, da se bo zgodilo nekaj strašnega, česar ona ne more preprečiti.

Z velikanske postaje na Eiffel-stolpu pa je prišla povest v celi svet.

Prišla je zopet prisluskovati povesti.

— Diplomatska ložn zunaj na Marsovem polju, — je brzojavil stolp, — je ni bila še nikdar tako polna kot je danes. Zastopani so vsi zni obrzi diplomatskega sveta. Sedaj se je sklonil baron Murphy, zastopnik Anglije, proti svojemu sosedu, španskemu poslaniku ter mu pokazal velikanski stroj na drugem koncu potja. Ali mu že pripada nezasišana iznajdba ali pa ga je gospod Stanley zavrnil, kot hoče vedeti zadnja govornica? Če je bil baron poražen, zakaj pa ja zmagovalni izraz na njegovem obrazu?

Naprej je poročal stroj. Mladi mož, ki je sedel pri stroju ter predstavljaj znamenja v besede, se je pričel obotavljati. Ni vedel, ali naj pove ženski, ki je sedela poleg njega, besedo za besedo to, kar je sporočal stroj, ki ne pozna nikakega usmiljenja.

(Dalje prihodnjije)

Preganjanje prošta Einspielerja.

O preganjanju tinjsega prošta Gregorja Einspielerja, ki je rojen v pasu A in tudi pristojen v Tinje poročajo: Prošt Einspieler je bil oplenjen vsega imetja ter je že begunec od 2. januarja 1919. S pomočjo jugoslovanskega orožništva je dobil pri kmetih, ki so ga s pomočjo volkswehrovecv oplenili, nekaj hišne oprave nazaj ter jo shranil v prostijski pristavi v Tinjah. Dne 3. novembra t. l. je odšel v Tinje, da bi odpravil naslednji dan pohištvo nazaj. V ta namen sta prišla v Tinje Jožef in Anton Božič, p. d. Majrič, iz Kazaz. Dogodkov, ki so se ta dan dogodili v Tinjah, sta bila oba prič kakor tudi posestnik Jožef Hafner iz Tinj. Ko so naložili nekoliko pohištva na voz, je prihrumela pred prostijsko pristavo pod vodstvom tinjskih kmetov Jožefa Striekeja, vulgo Kramerla, Franca Vedenika, podomače Pikla, Petra Janišca, podomače Klančnika, Primoža Pečurja, podomače Norca, Franca Stučka, krojača, velika množica ljudi, moških in nahujskanih žena. Začeli so divje kričati, psovati prošta, pri čemer so branili, da bi se odpeljalo prostovo pohištvo, češ, da je vse njihovo. Proštu so očitali, da je kriv, da so prišli Srbi, da je razdejana prošnja, da je zvonovec prodal itd. Dva volkswehrovec, Ferdinand Humitsch, ki se je s svojo družino samostalno naselil v prostijski pristavi, in August Rutter, gostac v Tinjah, sta prošta tudi dejansko napadla.

Pljuvala sta mu v obraz, bila ga s pestmi in obraz, suvala ga z nogami ter ga končno s silo porinila iz pristave. Proštova voznička sta čula šepetati kmete: "Danes mora biti bin." Ker je bil proš v smrtni nevarnosti, je odšel k orožništvu ter prošil za varstvo. Nemški stražmojster je šel z njima na lice mesta. Medtem, ko je bil proš odsoten, pa so ljudje večinoma odnesli naloženo pohištvo, kakor tudi ostalo v pristavi, ter poskrili. Prisotni stražmojster je sicer prošta branil pred osebnimi napadi, toda za ukradenost pohištva se ni hotel zmeniti ter izjavil: "Mi smo šele nastopili tukaj službo in se ne maram ne prve dni zameriti ljudem." Med divjim zmerjanjem, kirohotom in zasramovanjem sta odpeljala voznička par manj vrednih stvari, ki pa so jih navzoči fantje deloma razbili na voz.

Neka žena je obesila prošta na plašč star, zarjavel srp ter kričala: "Vzemite tudi to s seboj!" — Ko so se vršili ti dogodki je prišla mimo pristave žena trgovca Tuseherja, kateri sumijo, da je galovala za Jugoslavijo. Njo so ženske, ki so se nahajale pri pristavi, dejansko napadle in jo preteple. Prošt Einspieler je moral zapustiti Tinje pod varstvom bajonetov. Škode ima skoraj 26.900 kron, na ukradenem pohištvu 15.000 kron.

Dne 7. novembra tega leta se je proš Einspieler vrnil v Pliberk, a naslednji dan ga je tamonjši načelnik policije sporazumno z angleškim zastopnikom izgnal kot "nevarnega agitatorja" iz Pliberka in ga dal odpeljati iz mest v avtomobil preko državne meje v smeri proti Prevaljam. Tako izgleda koroškim Slovincem slovesno obljubljeni varstvo. Podobno se godi tudi drugim duhovnikom. — Naše slovensko ljudstvo pa trpi neizrečene muke. Po vseh vaseh Slovence neusmiljeno pretepaajo in jim delajo škodo na imetju ter jim odrekajo vsako aprovizacijo. Nemurji dobivajo potrebna živila v Pliberku. Dobrihivsi, Velikovec Tinjah in gotovo tudi drugod, za "čuse" pa, kakor pravijo, nimajo nič. Pomoč je neobhodno potrebna da se zavaruje slovenski živelj na Koroškem.

Kje je moj brat JOHN BIZJAK? Doma je iz vasi Tržiče, županstvo Grahovo, Primorsko. Pred petimi leti se je nahajal v republiki Argentina v Južni Ameriki. Pisala sem mu že par pism, toda nisem dobila nobenega odgovora. Par pism mi je bilo vrnjenih. Prosim cenjene rojake, ako je komu kaj znano o njem, naj mi sporoči njegov naslov, ako pa sam čita ta oglas, naj se oglasi svoji sestri: Mrs. Annie Kalnekar, P. O. Box 24, Thomas, W. Va., U. S. A. (4-7-12)

Začimba, kobilica in najrazvrednejša domača zdravila

katera priporoča magr. Knapp, imam vedno v zalogi. Pišite po brezplačni omili.

MATH PEZDIR P. O. Box 772, City Hall Station NEW YORK CITY.

LETOŠNJE SUHO GROZDJE

Importirano iz starega kraja 18 centov funt. Boksa 50 funtov \$9.00. Posebne cene na veliko.

BALKAN IMPORTING CO 51-53 Cherry Street New York, N. Y.

Ruski most do Jadrana.

V teh težkih časih, ko nam hočejo odtrgati del za delom od našega narodnega telesa, se obrača naš pogled zopet tja proti severnim bratom obširne ruske zemlje. Tolži nas misel, da obsojbe koroških Slovincem ni potrdila svetovna velesila, s katero je treba tudi ententi računati in brez katere — kljubudeležbi Japoncev — tudi ureditev evropskih vprašanj v škodo Slovanov ni mogoča.

Kijevski letopis piše: "Po množeh že vremenah seli sut Slovenci po Dunajci, gde est' nyne Ugorska zemlja in olgarska, a se ti že Slovenci: Horvate Belii i Serebi Horutane". "Krstni list Slovanov" imenuje tedaj Slovence Korotove in izpričuje tako pravice Slovincem do koroške zemlje pred celim svetom. Ker hočemo Slovence še živeti, nam tudi koroški plebscit ne more in ne sme postati — smrtnovnica.

O ureditvi koroškega vprašanja morajo še govoriti pravi ruski ljudje. V tem oziru se razmere morda niso tako poslabšale, kot si mislimo. Čehi so našli potdo Rusije; Karpatska Rusija jim tvori most do nje, ki je nepremagljiva.

Srbe so Rumunom in Madžarom na korist sicer odrinili od precejšnjega srbskega dela prejšnje Ogrske; Arad bi bil že preblizu Rumom; vendar ni tudi morda pot iz Uzhoroda preko Čapa — Debrecena — Bekeš Caba do Subotice predolga. Upajmo, da si bo znala Rusija, ko se dvigne, ta koridor zagotoviti.

Sedaj jo mori boljševisstvo; na drugi strani pa ne vemo, če ni tudi akcija generala Wrangla znanje delo. Želimo, da zmagaajo pravi ruski ljudje in se izvijejo intrigam svetovnega polipa. To mora postati cilj vseh Slovanov.

Pred dobrim letom so pisali angleški listi prav činično, da je plzomu Rusije mogoče misliti na revizijo londonskega pakta, ki je bil sklenjen v strahu pred močjo Slovanov, ki bi narastla, če bi dobili primorje. Za časa balkanske vojske je Albion pokazal, da mu dohod Srbov do morja ni simpatičen. Zato se tudi sedaj Angleži resno ne protivijo državi ob Kvarneru, ki si jo namerava Zvezza narodov, — vsekakor ne na škodo Angležem, pridržati. Tam doli v Kotoru pa smo mi čisto "prosti", samo angleške tehnike bomo potrebovali, da se gospodarsko osamosvojimo. Nad balkanskimi metodami ne pozabimo tedaj britanskih!

Koroški Slovinci, ki so postali sedaj najvažnejša vez med severnimi in južnimi Slovani, naj si poiščejo takoj zveze z dunajskimi Čehi in naj postanejo naši — stozolcedi proti severu! Jezik si bodo znali ohraniti; saj rabijo danes v najbolj pomenjenih krajih lepše slovenske izraze kakor mi.

Neki albanski kmet iz Ujmišta, ki ne zna niti besede srbski, se zove Vesel Adem, to je Adam Vesel; srbski bi se glasilo Veselin. Od kod to ime sredi Albanije? — Mož, ki pozna med nami najboljše bizantinsko zgodovino, trdi, da iamo Slovinci zgodovina, o kateri se nam že skoro več niti ne sanja.

POZDRAV.

Na povratku v Jugoslavijo pozdravljam še enkrat svoje brate Johna in njegovo družino, dalje Toneta, Jožeta in sestro Ano ter njenega moža in otroke; pozdravim tudi vsem znanec in dobronikom ter vsem Slovincem v Ameriki. Z Bogom! — Frank Koejan iz Dragutusa.

SLOVENSKO AMERIŠKI KOLEDAR

V dobrih dveh tednih izide "Slovensko-Ameriški Koledar za leto 1921". Cena ista kot lanske leto. Glede vsebine in zanimivih slik bo ta izdaja presegla vse do sedanje. Politiko smo v tem Koledarju popolnoma opustili. Ljudje so informirani o političnih vprašanjih iz dnevnega časopisja. Pri čitanju teh sestavkov se o poljal čitatelj v duhu med zlatokalce divjega zapada, spremljal bo slavne detektive pri razreševanju najbolj zapletenih kriminalnih vprašanj ter stopal z znamenstveniki po raznih nepreiskanih deželah ter se žnjimi vred čutil naravnim pojavom.

Čitateljem tudi naznanjamo, da bo imel v tem Koledarju svoj posebni oddelek stari znanec Peter Zgaga. Da on kremenito pove, kar pove, je vsakemu znano.

Precejen del je posvečen tudi zdravstvu, domu in gospodarstvu. Kdor ga hoče prej imeti, ga mora prej naročiti. Tiskali ga bomo le omejeno število. Torej hitro na delo, da ne boste brez Koledarja.

Naročila sprejema že sedaj: Slovenic Publishing Company, 42 Cortlandt St., New York, N. Y.

Novi ceniki!

za moške in ženske ure, verižice, priveske, prstane in vso drugo zlatnino so gotovi.

Pišite dopisnice, in mi vam pošljemo novi cenik brezplačno, da si lahko nabavite, kar želite za božične praznike.

Cene nižje kot drugje.

Ivan Pajk 24 Main St. Conemaugh, Pa.

Pozor rojaki in rojakinje!

Od Alpentinkture Vam zrastejo kraml lasje v 6 tih tednih.

Od Alpenpomade zrastejo v 6 tih tednih moški kraml brke in brada. Revmatizem ali kostbol se ozdravi popolnoma v 6 tih dneh.

Od Bruslinterkture Vam postanejo sivi lasje popolnoma naradni kakor so bili v mladosti. Zdravilo za rane, opekline, kramle, bule, turove, za kurje očesa, bradavice, potne noge, ozeblino, Zastarane žilene bolezni se zdravijo hitro in poceni. Pišite takoj po cenik in Koledar pošljem zastoj.

Jakob Wahlich 6702 Bonna Ave., N. E. Cleveland, O.

Dr. Koler SLOVENSKI ZDRAVNIK 638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specializirani v Pittsburghu, ki ima 30-letno prakso v zdravljenju vseh vrst bolezni.

Zastopništvo iz sovitem 500: ki ga je imel dr. prof. Erlich. Če imate mogoče ali manurke po telesu v grlu, ispadanje las, bolečine v kosteh, pridita in izkušite vam bom kri. Ne čakajte, kar ta bo lešen se naleno.

Vse moške bolezni zdravim po o-krajalni metodi. Kakor hitro opazite da vam preneha zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom soproj povrnil.

Hydrone ali vodna kila ozdravim v 64. urah in sicer brez operacije. Bolezni mahurja, ki povzročajo bolečine v križu in težave v vseh delih pri publjanju voda, ozdravim v 60-voletu.

Revmatizem, trmice, bolečine v kolčinah, artritisa, štrube in druge bolezni v kosteh, ki sčasoma vodijo do krti, ozdravim v kratkem času ali popolnoma izkati.

Uradne ure: vsak dan od 9. ure zjutraj do 6. ureve; v petkih od 9. ure zjutraj do 6. ureve; ob nedeljah od 10. ure zjutraj do 6. ureve.

San Francisco, Cal.: Jacob Lovlin.

Denver, Colo.: Frank Ehrabec.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.

Salida, Colo.: Louis Costello.

Somers, Colo.: Math. Kernelj.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Clinton, Ind.: Lambert Rolskar.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

LA LORRAINE	11 dec.	Havre
NEW YORK	11 dec.	Cherbourg
ROTTERDAM	11 dec.	Boulogne
AQUITANIA	14 dec.	Cherbourg
CANOPIC	16 dec.	Genoa
ST. PAUL	16 dec.	Cherbourg
LA TOURAINE	18 dec.	Havre
PRES. WILSON	22 dec.	Trat
LA SAVOIE	24 dec.	Havre
FRANCE	29 dec.	Havre
RE D'ITALIA	30 dec.	Genoa
IMPERATOR	23 dec.	Cherbourg
CRECIC	6 jan.	Genoa
PESARO	8 jan.	Genoa
IMPERATOR	20 jan.	Cherbourg
AQUITANIA	25 jan.	Cherbourg
BELVEDERE	15 jan.	Trat
SAXONIA	18 jan.	Cherbourg
REGINA	20 jan.	Genoa
AQUITANIA	25 jan.	Cherbourg
ARGENTINA	29 jan.	Trat
PRES. WILSON	9 febr.	Trat

Glede cen za vozne listke in vsa druga nojaanja, obrnite se na vrd.

FRANK SAKSER

42 Cortlandt St., New York

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

PRES. WILSON 22. decembra BELVEDERE 15. januarja ARGENTINA 29. januarja

Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji. Razkošne udobnosti prvega, drugega in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

LLOYD SABAUO 3 State Street New York

Prihodnji odpluje iz N. Y. palače na 2. vijaku

RE D'ITALIA — 30. dec.

PESARO — 8. jan.

Izdajajo se kreditni vozni listki do vseh glavnih mest v Jugoslaviji.

Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LA LORRAINE 11. decembra

LA TOURAINE 18. decembra

LA SAVOIE 23. decembra

ROCHAMBEAU 4. januarja

LA LORRAINE 6. januarja

LA TOURAINE 15. januarja

POSEBNA VOZNA NARAVNOST DO HAMBURGA

CAROLINE 5. januarja

Hitri parniki s štiri in dvema vijakoma.

Poseben zastopnik jugoslovanske vlade jo pričakuje potnike ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremi, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali tekomo vojne na tisoče čehoslovanskih vojakov brez vse nepravice.

Za šifrate in cene vprašajte v

DRUŽBINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C.

ali pa pri lokalnih agentih.

Doctor Moy

je uspešno zdravil na-

duho, božast, trajno-

no otropnost, padavice,

ter srčne, jetrne, ledi-

čne ali pljučne bo-

lezni, bolečine v se-

lodu, bolečine v prsih,

vnetje oči, noge,

roke ali krizi, otekline,

revmatizem, ka-

koš, bolni, izpuščaj,

ogree, cal-

bolost, moške in ženske bo-

lezni, brez operacije v

priljubljenem času

po najnižji ceni